

Σκέψεις για την τέχνη, Π. Πικάσο (P. Picasso)

Πάμπλο Πικάσο (Pablo Picasso)

Σκέψεις για την τέχνη και τον καλλιτέχνη

Αυτοπροσωπογραφία, Π. Πικάσο

Η φωτογραφία από τη διεύθυνση: <http://goo.gl/fqjG4t>

Τι είναι η τέχνη;

Τι είναι τέχνη; Αν το ήξερα, θα φρόντιζα να το αποκαλύψω.

*

Η τέχνη είναι ένα είδος εξέγερσης. Δηλαδή κάτι το οποίο πολύ απλά, δεν επιτρέπεται να είναι ελεύθερο. Την τέχνη και την ελευθερία πρέπει να την κλέβουμε, όπως τη φωτιά του Προμηθέα, προκειμένου να τη χρησιμοποιήσουμε εναντίον της καθεστηκυίας τάξης. Από τη στιγμή που η τέχνη επισημοποιηθεί και καταστεί προσιτή στον καθένα, προκύπτει αμέσως ένας νέος ακαδημαϊσμός.

*

Η τέχνη δεν είναι ποτέ σεμνή. Και θα έπρεπε να απαγορεύσουμε στους ανυποψίαστους αθώους να τη φέρνουν σε επαφή με αυτούς που δεν είναι ακόμα

αρκετά έτοιμοι για να την αντιμετωπίσουν. Ναι, η τέχνη είναι επικίνδυνη. Ή αν είναι σεμνή, τότε δεν είναι τέχνη.

*

Όλοι ξέρουμε ότι η τέχνη δεν είναι αλήθεια. Η τέχνη είναι ένα ψέμα το οποίο μας μαθαίνει να κατανοούμε την αλήθεια, τουλάχιστον εκείνη την αλήθεια την οποία εμείς (ως άνθρωποι) μπορούμε να κατανοήσουμε. Η τέχνη είναι ένα ψέμα που λέει την αλήθεια.

*

Ο καθένας επιχειρεί να κατανοήσει την τέχνη. Γιατί δεν προσπαθούμε να καταλάβουμε το κελάϊδισμα ενός πουλιού; Γιατί αγαπούμε τη νύχτα, τα λουλούδια, το καθετί γύρω μας χωρίς να θέλουμε να το κατανοήσουμε; Όταν όμως οι άνθρωποι βλέπουν έναν πίνακα νομίζουν ότι πρέπει να τον κατανοήσουν... Οι άνθρωποι που θέλουν να ερμηνεύσουν κάποιους πίνακες συνήθως μιλούν στο βρόντο.

Τι είναι ο καλλιτέχνης;

Μα τι νομίζετε ότι είναι ο καλλιτέχνης; Ένας ηλίθιος που έχει μόνο μάτια, αν είναι ζωγράφος, μόνο αυτιά, αν είναι μουσικός, ή διαθέτει μόνο μια λύρα για να εκφράσει τις διαθέσεις της ψυχής, αν είναι ποιητής, ή μόνο μύες, αν είναι μποξέρ; Κάθε άλλο! Ο καλλιτέχνης είναι ένα πολιτικό ον που ζει έχοντας συνείδηση των καταστροφικών, δραματικών ή χαρμόσυνων γεγονότων που συμβαίνουν στον κόσμο, και διαμορφώνεται με βάση αυτά ακριβώς τα γεγονότα. Πώς θα ήταν δυνατόν ν' αδιαφορεί κανείς για τους υπόλοιπους ανθρώπους και ν' απομονωθεί σ' έναν γυάλινο πύργο μακριά από μια ζωή που του προσφέρεται τόσο απλόχερα; Όχι, η ζωγραφική δεν επινοήθηκε για να διακοσμή διαμερίσματα! Αποτελεί ένα όπλο επίθεσης και άμυνας εναντίον του εχθρού.

Οι καλλιτέχνες δεν μπορούν να μένουν αδιάφοροι μπροστά σε μια διαμάχη κατά την οποία διακυβεύονται οι πιο υψηλές αξίες της ανθρωπότητας και του πολιτισμού.

Ας μπορούσαν κάποτε να καταλάβουν οι άνθρωποι ότι ο καλλιτέχνης δημιουργεί, επειδή πρέπει να δημιουργήσει, ότι ο ίδιος δεν είναι παρά ένα ασήμαντο κομματάκι

του κόσμου, και ότι δεν του αξίζει περισσότερη προσοχή απ' ό,τι αξίζει σε πολλά άλλα πράγματα που μας δίνουν χαρά, παρόλο που δεν μπορούμε να τα εξηγήσουμε.

*

Ο καλλιτέχνης είναι ένας αποδέκτης συναισθημάτων που μπορεί να προέρχονται από οπουδήποτε: απ' τον ουρανό, από τη γη, από ένα κομμάτι χαρτί, από μια σιλουέτα που μας προσπερνά βιαστική, απ' τον ιστό μιας αράχνης.

*

Και ο Θεός δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας καλλιτέχνης. Επινόησε την καμηλοπάρδαλη, τον ελέφαντα και τη γάτα. Και για ν' ακριβολογούμε, δεν έχει σταθερή τεχνοτροπία. Δοκιμάζει συνεχώς καινούργια πράγματα.

Pablo Picasso,

Σκέψεις για την τέχνη

Ασκήσεις

1. Πώς απαντά ο Πικάσο στο ερώτημα τι είναι τέχνη;
2. Συζητήστε τι μπορεί να δηλώνει με το απόσπασμα: *Η τέχνη δεν είναι ποτέ σεμνή... Αν είναι, τότε δεν είναι τέχνη.*
3. Ποια είναι η σχέση τέχνης-ελευθερίας, κατά τον Πικάσο;
4. Να διαβάσετε προσεκτικά το απόσπασμα: *Ο καθένας επιχειρεί... συνήθως μιλούν στο βρόντο* και να συζητήσετε:
 - Είναι απαραίτητο να γίνει κατανοητό ένα έργο τέχνης, για να μας συγκινεί; Ποια είναι η δική σας εμπειρία;
 - Πώς μπορούν, κατά τη γνώμη σας, να βοηθήσουν οι θεωρητικοί στην προσέγγιση της τέχνης;
5. Να συζητήσετε σχετικά με τον ρόλο του καλλιτέχνη και τη θέση του στον κόσμο, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά αποσπάσματα.
6. Στο τελευταίο απόσπασμα αναφέρεται ότι ο καλλιτέχνης *επινοεί και δοκιμάζει*. Να βρείτε και άλλα ρήματα που εκφράζουν τις δράσεις του καλλιτέχνη.
7. Να σχολιάσετε τη χρήση ερωτήσεων στα αποσπάσματα. ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
8. Να σχολιάσετε σε ένα σύντομο κείμενο μία ή περισσότερες σκέψεις του Πικάσο που σας έκαναν εντύπωση. Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο φωτογραφίες από πίνακες του ζωγράφου, να διανθίσετε με αυτές το κείμενό σας και να το ανεβάσετε στο ιστολόγιο της τάξης.
9. Οργάνωση project: Εργαζόμενοι σε ομάδες να μελετήσετε τη ζωή και το έργο του Πικάσο, προκειμένου να παρουσιάσετε τη βιογραφία του καλλιτέχνη, καθώς επίσης και χαρακτηριστικούς πίνακές του. Προσπαθήστε να διερευνήσετε αν ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΟΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ οι παραπάνω σκέψεις του για τον καλλιτέχνη και για την τέχνη στοιχούν προς τη ζωή και το έργο του. Να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα της έρευνάς σας σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο με την υποστήριξη του κατάλληλου λογισμικού.